

DE MĂSURI BPS
UN PROIECT
Gazeta ÎN COLABORARE
CU EPISCOPIA ORTODOXĂ A MARAMUREȘULUI ȘI SĂTMĂRULUI

Gazeta

NR. 25, mai 2012

DE RELIGIE ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ

Consiliul Local și Primăria
municipiului Baia Mare

Publicația apare cu Binecuvântarea ÎPS Justinian Chira
și îndrumarea P.S. Iustin Sigheteanul

Iubirea sufletească este esența vieții. Până iubești, Dumnezeu îți iartă toate păcatele. Iubirea este sfântă și e greu s-o exprimi.

Maica Domnului este zidul de care se sfarmă toate valurile pe care satana le stârnește împotriva planurilor lui Dumnezeu, împotriva lucrărilor lui Dumnezeu, împotriva Bisericii lui Dumnezeu, împotriva tuturor fililor Împărăției lui Dumnezeu.

O mamă bună își crește copilul în cântec sfânt și în rugăciune. Acestea sunt primele daruri pe care o mamă, o femeie creștină, le poate face copilului ei. Cântecul de leagăn și rugăciunea, murmurate ușor, liniștesc și dezvoltă în firea noului născut sentimente nobile și curate.

Îmi este foarte milă de oameni și dacă nu reușesc să-i vindec de durerile lor, de grijile lor, de tristețile lor, de slăbiciunile lor, de neputințele și greutățile ce îi apasă, mă simt nefericit, foarte nefericit.

Prin binefacere sau milostenie, ne eliberăm de cel mai înfricoșat idol din lume, care este egoismul.

Temelia tuturor relelor din lume este minciuna. Minciuna este o mare hoție, pentru că răpește cel mai scump lucru, care este adevărul. Minciuna te face să cazi în eroare, în rătăcire, te împinge în toate prăpăstiile din lume și, în cele din urmă, în prăpastia cea veșnică.

Totul în lume e minune și viață...

Trei stâlpi stau la temelia mântuirii noastre: Botezul, Pocăința și Împărțășania.

†Î.P.S Justinian Chira,
Arhiepiscopul Maramureșului
și Sătmărușului

Icoana și Sfânta Cruce

Sfânta Cruce și Icoana sunt un simbol, o prezență, o mărturie văzută a celor nevăzute prin care se descoperă, se revelează, grăiesc, se fac știute, se fac văzute, cele nevăzute.

Sufletul, gândul, cugetarea, inimacuratăacredinciosului, a dreptcredinciosului, iubește, simte, privește și vede prin icoană lumea, lumea cea nestrucată, lumea luminată de har, lumea cea tainică și minunată ce se află dincolo de hotarul lumii materiale – văzute. Nici o ființă cugetătoare nu stă nepăsătoare, nu rămâne nesimțitoare în fața Icoanei sau a Sfintei Cruci. Chiar și păcătosul, chiar și ereticul, chiar și necredinciosul sau păgânul simte prezență nevăzută în fața icoanei, în fața Crucii; în fața acestora, care sunt semne, prezențe, mărturii văzute a celor tainice a celor nevăzute.

Pe dreptcredincios, icoana și crucea îl înalță, îl luminează, îl înveselește duhovnicește, îl face să simtă puterea nevăzută a harului lui Dumnezeu revărsându-se în ființa lui.

Ereticului, tuturor celor ce se află sub stăpânirea celui rău, icoana și Sfânta cruce le provoacă neliniște, îi irită, îi tulbură, așa cum l-a tulburat pe cel îndrăcit când l-a văzut pe Iisus Hristos. Satana îl învață pe cel pe care îl robește să urască icoana, să hulească și să batjocorească crucea și icoana. Lucrul acesta nici diavolul nu-l face, pentru că, pentru satana, este evidentă puterea lui Dumnezeu, care se manifestă și prin Icoană și prin Sfânta Cruce, precum și prin toate celelalte semne, pe care Dumnezeu le-a așezat în Biserica

Sa; spre curățirea, luminarea, binecuvântarea, înălțarea, sfințirea, mântuirea și îndumnezeirea omului.

Păgânii sau necredincioșii privesc Icoana și Sfânta Cruce ca pe un lucru străin, ca pe niște lucruri din altă lume, dintr-o lume pe care n-o cunosc. Dar și lor crucea și icoana le vorbește, le mișcă gândurile, le tulbură adâncurile ființei- provoacă o mișcare, o tulburare în adâncul ființei lor. Aceasta este un semn că și prin Icoană și prin Sfânta Cruce Dumnezeu lucrează.

În Sfânta Scriptură se spune: Dracii cred și se cutremură de lucrurile cele sfinte (Iacov 2,19), dar de eretici nu se spune că ar crede; deoarece credința ereticului este necredință, este falsă credință, care nu duce la mântuire. Ereticii cei ce răstălmăcind scripturile, după cum ne vestește Duhul Sfânt sau tâlcuirea pe care ei o dau cuvântului lui Dumnezeu, o fac „spre a lor pierzare” (II Petru 3,16)

De aceea, după una sau două convorbiri, de eretici să fugi, să te îndepărtezi cu milă, zice scriptura, fiindcă prin vorbele lor greșite, prin cuvinte și prin învățături rătăcite, hulesc pe Duhul Sfânt, iar hula împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertată nici în veacul de acum și nici în veacul viitor, spune Mântuitorul, pentru că ei batjocoresc și se leapădă de ceea ce nu cunosc, de ceea ce nu înțeleg.

Călugăria e o stare ieșită din comun, nu e o stare firească. Dumnezeu n-a avut pretenția ca tot omul să trăiască în această stare de asceză, deci monahismul nu e un scop... E un mijloc de viață, dar nicidecum un scop.

Ființe dragi – oamenii care muncesc – ce sfântă ascultare fac ei fără să-și dea seama; ascultare de porunca cu care Dumnezeu l-a așezat pe Adam în grădina Edenului: „lucrează și păzește-o!”

Măinile lor, mâinile muncitorilor sunt așa de frumoase și de sfinte!

Noi toți trebuie să facem tot ce se poate pentru cinstirea acestui neam sfânt, veacuri de-a rândul martirizat, nedreptățit și disprețuit adesea.

Neglijența exterioară este rodul dezordinii interioare.

Piatra de temelie a bisericii cu Hramul „Sf. Ierarh Iosif Mărturisitorul” din Baia Mare a fost pusă de către Prea Sfinția Sa Episcop Justinian al Maramureșului și Sătmăruului în anul 1993.

„ORTOPRAXIA” bunilor credincioși din inima Băii Mari

Pr Paroh Vasile Fodoruț

În urmă cu peste trei sute de ani, între 3 iunie - 6 octombrie, în 1711, trece la Domnul de aici de pe meleagurile maramureșene, cel pe care Dumnezeu l-a binecuvântat cu darul sfințeniei și anume, luminatul Ierarh Iosif Stoica, care a fost „pravoslavnic” Episcop Maramureșean și Ierarh al Stavropighiei Patriarhicești a Țăriigradului, precum și „administrator” al Mitropoliei Bălgradului, Ardealului și altele”, după cum scrie pe antimisul său din 1693. Numele acestui sfânt a răzbătut prin negura vremurilor, iar anul acesta, când se împlinesc 300 de ani de la trecerea sa în ceata Sfinților Mărturisitori ai lui Hristos Domnul, este totodată și un moment de prăznuire pentru parohia din Baia Mare, care îl are ocrotitor pe Sfântul

Ierarh maramureșean. Anul acesta se împlinesc un deceniu de zilnică și neîntreruptă slujire liturgică, dar și de mari împliniri materiale, pastoral-misionare și filantropice.

În urmă cu peste un deceniu, pe 9 aprilie, în Duminica Floriilor s-a slujit pentru prima dată Sfânta Liturghie de către IPS Justinian, ocazie cu care s-a sfințit și s-a dat binecuvântarea pentru terminarea lucrărilor de construire a bisericii. Trei ani mai târziu, după finalizarea picturii și a iconostasului, pe 24 aprilie 2004 am prăznuit pe Sfântului Iosif Mărturisitorul în prezența IPS Teologos, Mitropolitul Sereșului și Nnigitei din Grecia, IPS Justinian și PS Justin au săvârșit slujba de târnosire a bisericii.

Ca o binecuvântare de la Dumnezeu, în 12 decembrie 2009, amintim prezența

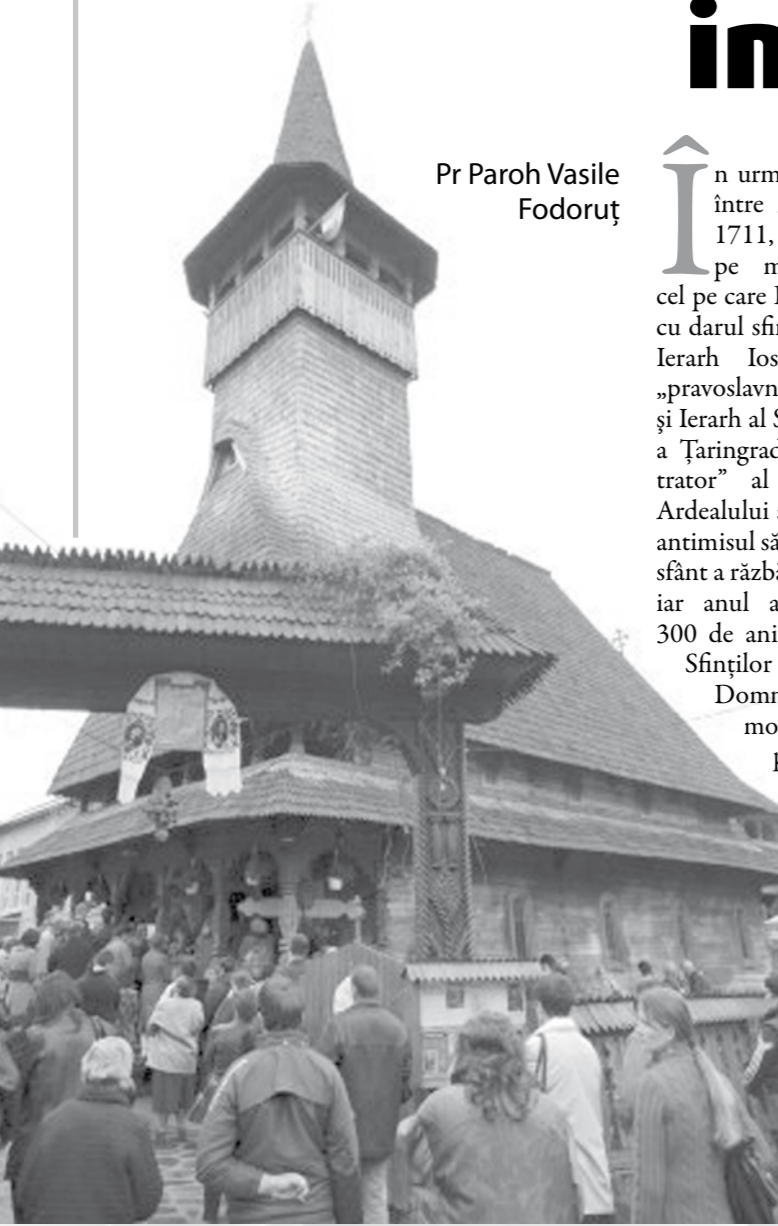
PF Daniel în mijlocul credincioșilor din parohia noastră. Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a binecuvântat și sfințit Centrul Social Multifuncțional Sfântul Iosif Mărturisitorul.

Toate aceste evenimente și realizări în cei 11 ani de activitate sunt rezultatul lucrării harului dumnezeiesc, care s-a revărsat din belșug peste noi, prin purtarea de grijă și rugăciunile IPS Iustinian, dar și prin binecuvântarea PS Iustin Hodea Sigheteanul, care din experiența ctitoricească de biserici și mănăstiri, ne-a împărtășit, cu multă dragoste, sfatul, înțelepciunea și curajul de a ridica această smerită biserică maramureșeană, pregătind parcă orașul Baia Mare să primească în dar, mama tuturor bisericilor din Episcopia noastră, frumoasa și monumentală Catedrală Arhiepiscopală. Astfel că de la cea mai mică și smerită biserică din Baia Mare, și anume bisericuța de lemn, Sfântul Iosif Mărturisitorul și până la cea mai impunătoare și cea mai frumoasă Catedrală din Nord - Vestul Transilvaniei, rămânea o problemă de timp, pe care prezentul, după cum vedem, aproape a rezolvat-o, iar viitorul o va desăvârși cu voia și cu mila lui Dumnezeu.

În vremurile acelea, când în Baia Mare se ridicau peste 15 altare, membrii Consiliului Eparhial, care la rândul lor sunt ctitori de biserici, în Baia Mare și în împrejurimi, au fost alături de

noi, încurajându-mă și susținându-mă în toate demersurile, și mai ales nu poate fi uitat vrednicul de pomenire P.C. Vicar Ciprian Suărășan, care cu autoritatea, demnitatea și înțelepciunea sa a intervenit în disputa apărută cu Inspectoratul Școlar, cu privire la dreptul de proprietate asupra construcției și care printr-un memoriu bine documentat juridic și canonic a rezolvat acest litigiu pentru totdeauna. De asemenea, nu poate fi uitat arhitectul Petre Ștefănescu, dar mai ales meșterul popular Ioan Pop care, în plin peisaj citadin a cioplit în lemn de stejar și brad, în minunatul stil maramureșean întregul complex format din biserica, altarul de vară cu turnul clopotniță, librăria „Casa cărții” și Centrul social multifuncțional.

Această ctitorie din mijlocul orașului Baia Mare reprezintă un act de înfăptuire a Ortodoxiei, adică „Ortopraxia” bunilor credincioși din Baia Mare și împrejurimi, în frunte cu membrii consiliului și comitetului parohial, dar și cu membrii „Asociației Filantropice Sfântul Iosif Mărturisitorul”. Se cuvine tuturor, acum la ceas aniversar, când împlinim 11 ani slujire, la biserica de lemn din partea mea și a preoților împreună slujitori adâncă recunoștință, să le mulțumesc respectuos pentru încrederea acordată și rog pe bunul Dumnezeu să le răsplătească cu harul, din darurile sale cele bogate.

Prin reactivarea Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmăruului, la 11 noiembrie 1990 Biserica strămoșească din aceasta parte de țară românească binecuvântată de Dumnezeu, cunoaște o perioadă de însemnate realizări materiale, dar și spirituale. Între zecile de biserici în construcție și vetre monahale reînființate se găsește și Biserica cu Hramul „Sf. Ierarh Iosif Mărturisitorul” din Baia Mare, B-dul Republicii nr. 8, a cărei piatră de temelie a fost pusă de către Prea Sfinția Sa Episcop Justinian al Maramureșului și Sătmăruului în

anul 1993, deoarece în acea perioadă Seminarul Teologic Ortodox care poartă numele ilustrului ierarh maramureșean își desfășura activitatea în cadrul Grupului Școlar de Industrie Ușoară din Baia Mare, din imediata apropiere. Deși în plin peisaj citadin, proiectantul acestui sfânt lăcaș – arhitectul Petre Ștefănescu a optat pentru arhitectura tradițională a bisericii maramureșene. Cu purtarea de grijă a P.S. Justinian și P.S. Justin Sigheteanul, Arhiereu Vicar, lucrările de construcție ale bisericii au fost realizate de către meșterii Ioan Pop

din Groșii Tibleșului și Teodor Buryo din Suciul de Sus, între 1 octombrie 1999 și 9 aprilie 2001, iar întregul Complex arhitectural, format din altar de vară cu clopotniță, aghiasmatar, locul pentru lumânări, precum și Casa Cărții (magazin – librărie), au fost realizate de către meșterul Ioan Pop, între anii 2001-2003. Biserica a fost împodobită cu o frumoasă pictură în ulei, în stil neobizantin, de către pictorul Arunel Tătăran Pop din Baia Mare, între anii 2001-2004. Lucrările de sculptură a iconostasului, tâmplăria și stăniile au fost realizate de către

sculptorul Gheorghe Coroiu din Groșii Tibleșului, între 2002-2004. O zi importantă din istoria acestui Sfânt lăcaș este Duminica Floriilor din 2001 (9 aprilie), când P.S. Justinian al Maramureșului și Sătmăruului, împreună cu preoții Vasile Fodoruț și Ghiță Man, au slujit pentru prima dată Sfânta Liturghie pe acest nou altar al orașului Baia Mare și al Episcopiei noastre. În Duminica Floriilor anului 2003 P.S. Justinian a slujit Sfânta Liturghie arhierescă, a participat și P.S. Iustin

Sigheteanul. Pe lângă activitatea liturgică și pastorală, la această biserică funcționează și Asociația Filantropică „Sf. Ierarh Iosif Mărturisitorul”, formată din 71 de membri fondatori, având ca scop întrajutorarea și sprijinirea unor categorii sociale defavorizate, neinstituționalizate: persoane sărace cu handicap, neajutorate, bolnăvi, bătrâni și copii, oferind servicii de ajutor social și umanitar, consultanță și consiliere socială și spirituală, toate gratuite.

De-a lungul timpului, în urma căderii în păcat, căsătoria a decăzut din starea ei originală. Astfel, caracteristicile stabilite de Dumnezeu căsătoriei pe care a instituit-o, insolubilitatea și monogamia, au devenit tot mai vagi. Cu toată străduința sa de a asigura căsătoriei insolubilitatea, „Moise nu a putut împiedica nici divorțul, nici repudierea, încercând totuși să tempereze unele practici care degradau căsătoria din punct de vedere moral și o îndepărtau de îndeplinirea scopului ei esențial, nașterea de copii”¹. Mântuitorul restaurează caracterul religios al căsătoriei, prin harul Duhului Sfânt, purifică, înobilează iubirea conjugală. El își inaugurează activitatea, cinstind căsătoria cu prezența Sa la nunta din Cana Galileii (Ioan 2, 2-11) „săvârșind acolo cea dintâi minune prin puterea Sa mai presus de fire, și dând perechii care se căsătorea să bea din vinul iubirii entuziaste turnate de el prin Harul Său, El vrând să arate prin aceasta că începe înălțarea vieții omenesti în ordinea harului de la întărirea și înălțarea căsătoriei”².

1 Pr. prof. dr. Dumitru Radu, *Îndrumări misionare*, EIB, București, 1986, p. 587.
2 Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloiaie, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, p. 182.

Sfânta Taină a Cununiei

ȘI ALTERNATIVELE MODERNE

Protos. Drd. Casian Filip, episcop al Catedralei Episcopale „Sfânta Treime”, Baia Mare

Mântuitorul Hristos afirmă necesitatea reunirii la ordinea inițială a familiei întemeiată prin căsătorie, pronunțându-se împotriva poligamiei pe care o denunță ca fiind o cădere de la rânduiala căsătoriei monogame: n-ați citit – spune Mântuitorul – „că cel ce i-a făcut de la început, i-a făcut bărbat și femeie?” (Matei 19, 14). Bărbatului nu-i este îngăduit să-și lase femeia sa, și nici femeii bărbatul ei, chiar dacă Moise a făcut unele compromisuri în această privință: „pentru învârtoșarea inimii voastre, v-a dat voie Moise să lăsați pe femeile voastre, dar la început nu a fost așa” (Matei 19, 8). Familia a fost rânduită de Dumnezeu: „pentru aceea va lăsa omul pe tatăl și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup” (Matei 19, 5). În ce privește desfacerea căsătoriei, învățătura Mântuitorului este clară: „Ceea ce Dumnezeu a împreunat, omul să nu despărteze” (Matei 19, 6). Ruperea unității familiale este permisă numai pentru motive de desfrânare. Mântuitorul spune: „Iar eu vă zic vouă că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricina de desfrânare, săvârșește adulter, și cine s-a înșurat cu cea lăsată, săvârșește adulter” (Matei 19, 9). Așadar, indiferent de defectele pe care le are soțul sau soția, acestea nu sunt suficiente pentru a desface ce Dumnezeu a legat: „desfrânarea însă este în stare să desfacă legătura atât de puternică, ea sfășie legătura sufletească dintre soț și soție, iar divorțul uneori nu face decât să oficializeze o situație deja creată”¹

1 Pr. lect. Mihai Vizitiu, *Familia în învățătura Mântuitorului și a Sfinților*

Din acest motiv, acest păcat este condamnat de Mântuitorul nostru Iisus Hristos mai mult decât celelalte păcate, „deoarece este un păcat greu pentru că se încalcă în mod voit și deliberat demnitatea de om pe care cei doi au primit-o la creație”² Mai mult, acest păcat se poate petrece și în inimă, printr-o privire sau prin intenția de a păcătuți, punându-se în pericol în acest fel unitatea și indisolubilitatea căsătoriei. Mântuitorul extinde înțelesul poruncii a șaptea din decalog: „Ați auzit că s-a zis celor demult: să nu săvârșești adulter... Eu însă vă spun vouă: că oricine se uită la femeie poftind-o a și săvârșit adulter cu ea în inima lui” (Matei 5, 27-28). Dar, cu toate că prin păcat legătura sufletească dintre soț și soție este destrămată, „legătura căsătoriei nu s-a desființat între cel ce și-a lăsat soția prin faptul că a părăsit-o. Soții își aparțin unii altora, lucrarea divină a unirii lor neputând fi desființată printr-un act omenesc”³. Astfel prin cuvintele: „Oricine va lăsa pe femeia sa și își va lua alta, săvârșește adulter cu ea, iar femeia, de-și va lăsa bărbatul și se mărită cu altul, săvârșește adulter”⁴ (Marcu 10, 11-12). Mântuitorul a afirmat în învățătura Sa nu numai indisolubilitatea căsătoriei ci și egalitatea deplină a celor doi

Apostoli, în volumul *Familia creștină azi*, Ed. Trinitas, Iași, 1995, p. 30.

2 Paul Evdokimov, *Taina iubirii*, Ed. Christiana, București, 1995, p. 79.

3 Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloiaie, *op. cit.* p. 184.

4 Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilia despre căsătorie – Comentariu la Epistola către Efeseni*, trad. și note de Marcel Hanches, în *AB*, nr. 1-3, 2002, p. 75.

soți. Dintre Sfinții Apostoli, Sfântul Apostol Pavel insistă cel mai mult și face referiri la instituția familiei, la membri și la raporturile dintre ei, dând o serie de norme și îndemnuri pentru reglementarea vieții sociale în primele comunități creștine.

Spre deosebire de lumea păgână, în care bărbatul era despotul familiei, având puteri absolute asupra soției și copiilor, în familia creștină „soții devin egali înaintea lui Dumnezeu”⁵: „nu mai este parte bărbătească, nici femeiască, pentru că voi sunteți una în Hristos Iisus” (Galateni 3, 28). Căsătoria este un dar al lui Dumnezeu, la fel ca și fecioria (I Corinteni 7, 7). Sfântul Apostol Pavel îndeamnă la viața în feciorie: „Bine este pentru om să nu se atingă de femeie” (I Corinteni 7, 1), dar pentru prevenirea desfrâului, admite căsătoria: „dar din cauza desfrânării, fiecare să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să-și aibă bărbatul său...fiindcă mai bine este să se căsătorească, decât să ardă” (I Corinteni 7, 2-9).

Legătura fizică dintre bărbat și femeie este legitimă și voită de Dumnezeu: „Să nu vă lipsiți unul de altul, decât cu buna învoială pentru un timp...și iarăși să fiți împreună ca să nu vă ispitească Satana din pricina neînfrânării voastre” (I Corinteni 7, 5) acesta pentru combaterea concupiscentei, cât și pentru realizarea comuniunii totale în iubire, într-ajutorare reciprocă și naștere de prunci. Numai iubirea reciprocă a soților face posibilă înțelegerea locului și rolului fiecăruia în unitatea familiei, fiecare are drepturi și

5 Eugenia Safta Romano, *Arhetipuri juridice în Biblie*, Ed. Polirom, Iași, 1997, p. 142.

responsabilități proprii care se intersectează cu ale celuilalt: dreptul la iubire (I Corinteni 7, 3; Efeseni 5, 25), dreptul și stăpânirea asupra trupului celuilalt (I Corinteni 7, 4), obligația soțului de a purta de grijă soției sale ca de însuși trupul lui, jertfindu-se după modelul jertfei lui Hristos pentru Biserica (Efeseni 5, 25-28).

Prin căsătorie, „soții se împărtășesc unul din puterile celuilalt, de darurile și virtuțile celuilalt”⁶, astfel: „Bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios” (I Corinteni 7, 14). De mai multe ori, Sfântul Apostol Pavel înșiră păcatele care trebuie să lipsească din viața creștină. Desfrâul era unul dintre cele mai răspândite păcate în lumea păgână, fiind întâlnit uneori și în unele practici cultice, el prezenta un real pericol pentru viața creștină. Astfel e amintit cazul incestuosului din Corint: „nici între neamuri nu s-a pomenit cineva ca să aibă pe femeia tatălui său” (I Corinteni 5, 1). Una din cauzele desfrânării era îmbătarea cu vin, întru care este desfrânare (Efeseni 5, 18), în vechime petrecerile nocturne fiind des întâlnite: „să umblăm cuvințos ca ziua, nu în ospețe și beții, nu în desfrânări...” (Romani 13, 13). Satisfacerea poftelor trupești în afara căsătoriei este considerat un păcat grav, prin

6 Olivier Clement, *Trupul morții și al slavei*, trad. de Sora Eugenia Vlad, Ed. Christiana, București, 1996, p. 75.

desfrânare întinându-se trupul tainic al lui Hristos (I Corinteni 6, 15) trupul omului fiind considerat templu al Duhului Sfânt (I Corinteni 16, 9). După Sfântul Apostol Pavel scopurile căsătoriei sunt nașterea de prunci, iubirea și întrajutorarea soților precum și potolirea poftelor trupești: „iar dacă nu pot să se înfrâneze, să se căsătorească” (I Corinteni 7, 9). În ceea ce privește problema divorțului, Sfântul Apostol Pavel este categoric: „Femeia să nu se despărte de bărbat...tot așa, bărbatul să nu-și lase femeia” (I Corinteni 7, 10-11). Cei care s-au despărțit au două posibilități, ori să rămână așa, ori să se împace. Legătura căsătoriei dintre cei doi soți rămâne validă pe tot parcursul vieții celor despărțiți, numai moartea dezlegând această legătură: „Femeia este legată prin lege atâta vreme cât trăiește bărbatul ei. Iar dacă bărbatul ei va muri, este liberă să se căsătorească cu cine vrea, numai întru Domnul” (I Corinteni 7, 39). După cum aminteam anterior, unul din importante scopuri ale căsătoriei este nașterea și creșterea copiilor, legătura fizică dintre soți nu este justificată, dacă este privită numai ca remediu împotriva concupiscentei, ci se are în vedere și procrearea, căci „acte de unire trupească se îmbină prin asumarea unei responsabilități de un element spiritual și mai accentuat”⁷.

7 Ierom. Serafim Rose, *Un singur trup, amândoi o singură ființă*, Ed. Sofia,

Nașterea de prunci este socotită în Vechiul Testament ca o binecuvântare divină, iar Noul Testament „este considerată ca fiind mijloc de mântuire”⁸: „femeia se va mântui prin naștere de prunci, dacă va stăruie, cu înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințenie” (I Timotei 2, 15). Cu toate acestea, nașterea de prunci nu e singura modalitate de dobândire a mântuirii, dacă unele familii nu pot avea copii, asta nu înseamnă că pentru ele nu există mântuire. După afirmația Sfântului Apostol Pavel, chiar și cei care au copii sunt în situația de a-și pierde mântuirea dacă nu-i cresc în credință, iubire și sfințenie. Nașterea de prunci presupune și responsabilitatea creșterii lor, întru înțelepciune și învățarea poruncilor lui Dumnezeu (Efeseni 6, 4).

În procesul educației, părinții, în calitate de primii îndrumători ai copiilor, trebuie să dea dovadă de mult tact: „voi părinților nu întârâtați la mânie pe copiii voștri” (Efeseni 6,4). Pentru ca o familie să fie bine plăcută lui Dumnezeu, atât părinții cât și copiii trebuie să întrețină o atmosferă de pace și bună înțelegere mulțumind pentru toate lui Dumnezeu „în psalmi, în laude și cântări duhovnicești” (Coloseni 3, 14). Așadar, din punct de vedere teologic, departe de a fi o simplă asociere, alianță sau contract juridic, unirea conjugală a fost înțeleasă întotdeauna ca și o comunitate existențială, în care domină dragostea, binecuvântarea lui Dumnezeu, întru care soții se dăruiesc unii altora cu toată ființa lor, împlinindu-se reciproc. În fața tuturor forțelor disoluției, familia, acest factor de echilibru și de neînlocuit, această flacăra de iubire și pace, martora a demnității umane, își afirmă forța transfiguratoare, angajată plenar și conștient în fața lui Dumnezeu și a lumii.

București, 1997, p. 34.

8 Paul Evdokimov, *Femeia și mântuirea lumii*, trad. de Gabriela Moldoveanu, Ed. Christiana, București, 1995, p. 48.

Monahul Nicolae 57. 1989

Monahul NICOLAE DELAROHIA, *cărturarul mărturisitor*

Așa cum putem afla din autobiografia pe care a lăsat-o Mănăstirii Rohia, familia lui era într-o relație de prietenie cu familia preotului ortodox din Pantelimon și se vizitau reciproc. Apropierea dintre cele două familii a avut o mare influență asupra formării religioase a copilului și mai târziu a tânărului Nicu Aureliu. El a fost atras din copilărie de clopotele bisericii din Pantelimon și de colindele tradiționale românești.

În Jurnalul Fericirii scrie:

„Clopotele au fost așadar primul semnal declanșatorului inițial al ursitei mele duhovnicești...”

La școală a urmat religia ortodoxă, iar părinții au fost de acord. Astfel, prin vizitele frecvente pe care le făcea familiei, Preotul Georgescu a prins simpatie față de el și i-a insuflat sentimente de dragoste față de Ortodoxie, iar pe de altă parte, ora de religie ortodoxă, care o făcea cu același preot înzestrat cu mult har și atmosfera din școala românească au alimentat și au sporit sentimentele de dragoste față de români și față de credința lor. Atunci a început de fapt frumoasa poveste de dragoste dintre N. Steinhardt, poporul român și credința lui. El însuși mărturisește acest lucru: „Pentru mine creștinătatea se confundă cu o poveste de dragoste: o dublă îndrăgostire de biserica creștină și de neamul românesc”. Cu o

astfel de zestre în suflet și preocupat de studiu și publicistică, își ia bacalaureatul, apoi licența în Drept, iar în 1936 își susține doctoratul în drept constituțional, sub îndrumarea prof. Mircea Djuvara, cu lucrarea „Principiile clasice și noile tendințe ale dreptului constituțional”. Însă oricâte școli înalte a făcut și oricâte limbi străine a vorbit, felul în care a privit poporul român este plin de o sensibilitate directă, necosmetizată pe care intenționat a lăsat-o neșlefuită:

„Aici e țara lui «ION», a fanarioților și a lui Soarbe-Zeama, aici Vlad Tepeș i-a tras pe solii turci în țeapă, nu le-a spus «trăgeți întâi dumneavoastră, domnilor englezi» iar Petru Carp i-a arătat lui Vodă Carol că porumbul se mănâncă cu mâna, aici e pe viață și pe moarte, aici nu e decor sofisticat și suprem de nebunatic, nu-s draperii și delicii, nu-i paradis ori iad artificial, aici e ca la dugheană, ca la țigheea, ca la onor; nu-i cu giuvaericele, e cu pietre, cu bolovani (și dintr-odată, gândul mă poartă spre Brâncuși, țăran hotărât, care-și cioplește materialul cu gesturi mari de coșac.)”

Am menționat câteva lucruri în ce privește formarea intelectuală și primele cărămizi puse la zidirea lui creștină pentru a înțelege parcursul unei vieți la început exclusiv culturală și publicistică, ca mai târziu să se împartă între cultură și credință, deoarece se pare că Hristos îl

alesese să-i fie mărturisitor .

Începutul ireversibil al încreștinării lui însă va avea loc în condiții de asuprire și învinovățire așa cum a profetizat Măntuitorul că vor fi cei care - L vor mărturisi pe El: „Luați aminte căci vă vor da pe voi în adunări și veți fi bătuți...și veți sta înaintea conducătorilor și a regilor, pentru Mine, spre mărturie lor... Iar când vă vor duce ca să vă predea, nu vă îngrijiți dinainte ce veți vorbi...căci nu voi sunteți cei care veți vorbi, ci Duhul Sfânt” Mc.13,9-11

Instaurarea regimului comunist-ateu îl va pune din nou în situația de a refuza să adere la „revoluția” comunistă din cultură îndreptată prin „internaționalismul ei proletar” împotriva valorilor naționale, ceea ce va atrage după sine mari privațiuni și umilințe prin slujbele modeste care i se ofereau. Nu s-a clintit însă din hotărârea lui și nu s-a abătut de la drumul pe care l-a ales, ci era hotărât să meargă până la capăt. „Nimeni care pune mâna pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru Împărăția lui Dumnezeu” Lc.9,62 . În această perioadă se apropie din ce în ce mai mult de creștinismul răsăritean-ortodox. Cu prietenii pe care-i mai avea, un grup foarte restrâns, încep să viziteze mai multe mănăstiri din țară, în special pe cele din Moldova, spre a cunoaște viața creștină autentică, a se întâlni cu

marii duhovnici și a se adăpa la izvoarele Ortodoxiei, prin citirea operelor Sfinților Părinți. Acum se pare ca receptase suficient de bine mesajul lui Hristos, care îl căuta și dorea să I se descopere. Era în fața porții de intrare, dar încă nu era deschisă. Cheia intrării pe poarta Împărăției este Crucea. Crucea umilințelor, a suferințelor de tot felul, asupririlor, judecății nedrepte, a spinilor, piroanelor, biciuirilor, ocărilor, lanțurilor și închisorii. Cei care înțeleg creștinismul așa sunt pe calea cea bună și nu se mai sperie de nimic. Sunt gata să moară pentru numele lui Hristos. În acest punct se găsea N. Steinhardt. Își dorea mult botezul creștin, dar parcă nu dorea o ceremonie solemnă între prieteni și oameni dragi, cu felicitări și agapă. Hristos ascultase rugăciunea prin care cerea să-l primească printre ai Săi, dar ca Unul ce cunoaște tainele inimii omului, îi știa și dorința de a pătimi și a se împodobi cu umilința, nedreptatea și suferința, spre a deveni vrednic de numele de creștin și demnitatea de mărturisitor al Său.

Calvarul avea să înceapă în 1959, când securitatea a pornit război intelectualilor. Vizat era grupul „mistico-legionar” Constantin Noica – Dinu Pilat.

Născut în comuna Pantelimon de la marginea Bucureștiului, în vara anului 1912, într-o familie evreiască ce făcea parte din mica burghezie a vremii, Nicu Aureliu Steinhardt a primit din copilărie o educație aleasă. Tatăl său, Oscar Steinhardt, era inginer cu o înaltă pregătire profesională și intelectuală cu studii făcute în Elveția la Zürich, unde fusese coleg cu Albert Einstein, fapt pentru care a ținut ca și unicul său fiu, ce i l-a dăruit Dumnezeu, să învețe la cele mai înalte și importante școli ale vremii. Astfel, după ce a urmat școala primară „Clemența” din comuna Pantelimon, s-a înscris la Liceul Spiru Haret, care era printre cele mai prestigioase școli de cultură generală ale vremii. Printre colegi amintim pe : Alexandru Ciorănescu, Rafael Cristescu, Constantin Noica, Alexandru Paleologu, Dinu Pilat, Mircea Eliade ș.a.

Steinhardt este chemat în proces ca martor al acuzării. Refuză să depună mărturie, fapt pentru care este condamnat și el la 12 ani de muncă silnică, alături de alte încă 22 de personalități printre care: Alexandru Paleologu, Sergiu Al-George, Păstori Teodoreanu, Vladimir Streinu, Marietta Sadova. Arestarea și detenția propriu-zisă a avut loc în 4 ianuarie 1960 și va trece prin închisorile Jilava, Gherla și Aiud. Era pregătit să se confrunte cu noua situație pe deoparte prin ceea ce a înțeles a fi viața creștină în Hristos, iar pe de altă parte era încurajat de tatăl său, om de mare curaj și caracter pe care l-a și moștenit, să nu cedeze presiunilor anchetatorilor și să nu accepte nici un târg cu ei. Sfatul tatălui său la care se gândea fiul despre ce se va face dacă el va intra în pușcărie a fost următorul:

„Dacă vei accepta să depui mărturie, vei avea zile liniștite și nopți chinuite, dacă însă vei refuza să depui mărturie, vei avea zile grele, dar nopți foarte liniștite.”

În acel moment N. Steinhardt a luat hotărârea definitivă. S-a prezentat la securitate și a spus că acceptă mai bine închisoarea în locul libertății decât să-și trădeze prietenii.

Avea 46 de ani, era tocmai 31 decembrie 1959, deci ultima zi a anului și pentru proaspătul deținut politic, un nou an și un alt început de viață. La vârsta deplinei maturități a făcut o alegere rațională, nu una emoțională. De altfel, viața și biografia lui ne arată că întotdeauna când s-a aflat la o intersecție a știut pe care cale să apuce. S-a dovedit a fi voită și de Hristos care se pregătea să-i deschidă porțile intrării în creștinism și să-l primească cu brațele deschise într-o discreție ciudată și o companie nobilă, dar nefastuoasă. Exact așa cum a înțeles N. Steinhardt intrarea în creștinism și viața creștină.

De altfel, când era cu noi la Rohia ca monah, ne spunea mereu:

„Voi care v-ați născut din familii creștine și ați fost botezați de mici, nu aveți de unde să știți cât este de dramatică viața fără Hristos. Nu ai certitudinea Învierii și a vieții veșnice. Eu am trăit dureros această dramă, înainte de botez.”

Inchisoarea de la Jilava care te înfioară numai când îi rostești numele, avea să devină pentru N. Steinhardt „academie și altar”, așa cum a spus inspirat fostul lui coleg și prieten, Virgil Ierunca. Celu la nr.18 a acestei închisori în care a

intrat prima dată avea să se transforme în dumnezeiesc altar de catedrală, unde smeritul Ieromonah ortodox Mina Dobzău slujea pe Hristos și voia Lui. Voia Domnului a fost ca N. Steinhardt să ajungă în aceeași celulă cu Părintele Mina, iar acesta să-i facă loc în patul său pentru că toate celelalte paturi erau ocupate de cei 60 de deținuți care dormeau câte doi într-un pat. Primul prieten s-a comportat cu dragoste și gingășie creștină, zicându-i: „să dormim puțin, că nu mai este mult până dimineată”

Așa a început povestea dintre Părinte și noul său ucenic despre care nu știa atunci nimic, nu știa că este „ovrei”, așa cum îi plăcea lui Steinhardt să-și spună. Era, dar ce urma să devină? Un mărturisitor al lui Hristos, un „vas ales”. În perioada ce a urmat, ucenicul i-a împărtășit Părintelui taina inimii sale, și anume dorința fierbinte de a fi botezat și a deveni creștin.

Pe 15 martie, după o perioadă de catehizare și pregătire, celula nr.18 avea să devină în toată modestia ei cel mai important baptisteriu din România aceluși timp. Convertirea la creștinism a unui evreu, dovedea încă odată dacă mai era nevoie că Biserica lui Hristos nu poate fi încarcerată și că atunci când ea este alungată dintre oameni ca instituție divino-umană, se mută în interiorul inimilor celor ce cred în Dumnezeu. N. Steinhardt spunea că singura formă de rezistență în fața unor regimuri totalitare și concentraționiste este credința care nu poate fi înlănțuită și încarcerată. Scena botezului, așa cum o descrie Steinhardt mai târziu în „Jurnalul

Fericirii”, este aproape teatrală, dacă nu ar fi cât se poate de reală. N. Steinhardt a iubit teatrul și marii actori, numai că de data aceasta el este actorul și juca rolul vieții lui: încreștinarea și întâlnirea cu Hristos. Oricât de goală și lipsită de frumusețe era celula, în ea se ascundea toată strălucirea lumii:

„Pustiită de zarvă și forfoată, camera ia un aspect și mai ciudat, ca o scenă goală în care grămezile de recuzite își găsesc sălașul la nimereală. Dar, mai ales, deosebirea sonoră față de camera plină este atât de izbitoare, încât am impresia unei tăceri absolute – tăcerea devine, vorba lui Cervantes, un spectacol – și mă pot liniști, reculege nițel. Când puhoiul de oameni se întoarce cu zgomot mare, ducând în rând de câte doi, baia, ciubărul, tineta și un rezervor cu apă, Părintele Mina, fără a-și scoate mantaua, dă buzna la singura căniță din cameră – e o căniță roșie cu smalțul sărit, neclătită și respingătoare – și o umple cu apă viemănoasă, proaspăt adusă în rezervorul purtat de el și de un alt deținut. La repezeală, Părintele Mina rostește cuvintele trebuincioase, mă înseamnă cu semnul crucii, îmi toarnă pe cap și pe umeri tot conținutul ibricului și mă botează în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. De spovedit, m-am spovedit sumar: botezul șterge toate păcatele. Mă nasc din nou din apă viemănoasă și din duh rapid”.

Martori ai botezului i-au fost toți cei din celulă, care erau de mai multe confesiuni, astfel că botezul a căpătat un caracter ecumenic.

În acel moment începea pentru N. Steinhardt o nouă viață pe care și-a asumat-o cu smerenie multă, cu mulțumire și recunoștință față de Hristos, pe care l-a mărturisit cu bărbăție și curaj până la moarte, și cu o uriașă fericire despre care vorbea cu multă convingere, spunând că un creștin nu are voie să fie niciodată trist, orice i s-ar întâmpla în viață, pentru că îl are pe Hristos, bucuria cea veșnică. Iată mărturisirea lui din „Jurnalul Fericirii”:

„Cred că nu există nimic mai frumos, mai adânc, mai îmbietor, mai rezonabil, mai bărbătesc și mai perfect decât Hristos, ba mai mult decât atât, dacă cineva mi-ar dovedi că Hristos este în afara adevărului și că, de fapt, adevărul este în afara lui Hristos, mai bine aș rămâne atunci cu Hristos decât cu adevărul.”

Hristos îi redă libertatea desăvârșită omului care a primit asupra lui chipul Său. Omul după chipul lui Hristos are acces la toate tainele lui Dumnezeu, cu o condiție: să poarte cu răbdare și smerenie toate ale lui Hristos. Dacă Hristos ni se dăruiește sub trup și sânge sub chipul vinului și al pâinii trebuie să înțelegem că trupul și sângele sunt cele care le-a purtat pe cruce pentru păcatele întregii lumi și că suntem datori a primi să pătimim acceptând suferința dacă dorim să primim Învieria, slava și biruința. El o citează pe Simone Weil, o altă evreică convertită la creștinism, care zice: „Cel mai teribil paradox al libertății creștine este că a fi ales de Dumnezeu, înseamnă a fi părăsit de El”. Cred că astfel pot fi interpretate și cuvintele Mântuitorului rostite pe cruce: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce m-ai părăsit”

Viața creștină a lui N. Steinhardt a fost fără lumini și umbre. Era convertit în toată ființa lui. Dovadă este și faptul că odată ieșit din închisoare, în 1964, a început să-și caute un loc de retragere din lume, o mănăstire. De data aceasta a venit rândul lui Constantin Noica să-și arate purtarea de grijă față de el. Văzând că la multe mănăstiri unde s-ar fi stabilit refuzau să-l primească din cauza presiunilor la care ar fi fost supuse, în cele din urmă, Noica „îngerul lui păzitor” cum îi plăcea să-l numească, face o vizită la mănăstirea Rohia din Țara Lăpușului, îl cunoaște la Cluj pe Episcopul Justinian, după care îi recomandă lui Steinhardt să viziteze Rohia. Așa a început o nouă poveste de dragoste de data aceasta între evreul convertit la Ortodoxie și o mănăstire nu

prea cunoscută în țară și afară, dar foarte iubită și cercetată de credincioși pentru sfințenia ei și vizitată de intelectuali și oameni de cultură pentru liniștea, retragerea și biblioteca ei.

Acestea se petreceau în 1973, deloc întâmplător. Mănăstirea Rohia îl primește fără să-și facă probleme, având aprobarea Episcopului Iustinian, iar starețul Mănăstirii, Părintele Serafim, care îi devine și duhovnic, îi încredințează ascultarea de bibliotecar, iar în 16 august 1980 îl tunde în monahism în taină, fără a cere vreo aprobare de la autoritățile bisericești pentru a se lavi de un refuz. Astfel, ultima dorință, aceea de a deveni monah, i-a fost îndeplinită și lepădând mantia de filozof, a îmbrăcat cu smerenie modesta rasă călugărească neagră, pe care o purta însă cu mult drag și multă demnitate.

Devenind Părintele Nicolae Delarohia și ocupându-se de biblioteca mănăstirii, a continuat în același timp să scrie la diferite reviste de cultură ale vremii, laice și bisericești. Până în 30 martie 1989, când s-a mutat la Domnul, a publicat 5 volume care chiar dacă n-au ieșit cum și-ar fi dorit din cauza cenzurii, important este că au apărut, fiind încă o formă de mărturisire și rezistență, nu numai prin credință, ci și prin cultură.

În această perioadă s-a născut și volumul „Dăruind, vei dobândi” care cuprinde toate predicile rostite de la amvonul mănăstirii Rohia în dumineci și sărbători. Era acum în cea de-a treia etapă a mărturisirii lui, care îi era și cea mai dragă. Mărturisirea lui Hristos în fața oamenilor simpli pe înțelesul și la nivelul lor de cunoaștere. Prețuia mult credința profundă a țărănilor, a oamenilor simpli și nevinovați cu doza lor de naivitate copilărească.

Cei cărora li s-a opus o viață întreagă prin cuvânt și prin scris n-au avut liniște nici la moartea lui, pentru că își făceau probleme ca prietenii și oamenii de cultură care vor participa la înmormântare să nu folosească acest prilej pentru a critica situația în care se găsea România atunci. Cu toate acestea a avut parte de o înmormântare pe măsura luptei pe care a dus-o și a curajului cu care l-a mărturisit pe Hristos. Slujba a fost prezidată de I.P.S. Justinian, fiind plâns de obștea mănăstirii, de credincioșii din Țara Lăpușului, care l-au prețuit și iubit, și de mulți prieteni și oameni de cultură, iar clopotele mănăstirii al căror dangăt îi plăcea atât de mult l-au plâns în timp ce osemintele cu sicriul au fost

purtate pe brațe de monahi și coborâte în mormântul din cimitirul mănăstirii, unde își doarme somnul de veci într-o nădejde Învierii și vieții veșnice.

La 100 de ani de la nașterea lui și la 23 de ani de la moartea lui, Mănăstirea Rohia, care este moștenitoarea patrimoniului cultural N. Steinhardt, i-a amenajat chilia memorială, a organizat 12 ediții ale unor ateliere de pictură, urmate de vernisarea acestora la Catedrala Episcopală „Sf. Treime” din Baia Mare, a înființat „Fundatia N. Steinhardt” și a publicat în parteneriat cu prestigioasa editură Polirom de la Iași 12 Volume din Integrala N. Steinhardt și, iată, împreună cu Academia Română, a organizat o sesiune de comunicări dedicat Centenarului N. Steinhardt.

Am dori să credem că Mănăstirea Rohia, care a devenit casa și familia lui și apoi Fundația „N. Steinhardt” au făcut ce trebuia astfel ca omul de cultură, convertitul la creștinism și monahul-cărturar Nicolae Steinhardt să rămână un model pentru toți cei în căutarea adevărului, a binelui, a frumosului, a izbăvirii și a mântuirii prin credință în Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu „Calea, Adevărul și Viața”.

IUSTIN HODEA SIGHETEANUL
Președintele Fundației
„N. Steinhardt”

Minunea credinței

Mutată, părăsită, arsă. Mănăstirea Dragomirești are o istorie udată din plin cu lacrimile suferinței. Dar și cu lacrimi de credință. Mănăstirea are o icoană veche de peste șase secole, despre care se spune că ar fi făcătoare de minuni. De altfel, însăși dăinuirea acestui locaș de cult, în ciuda vremurilor năprasnice, reprezintă o minune.

Cei care doresc să sprijine acest proiect o pot face în contul IBAN RO75BRDE250SV02497972500 deschis la BRD Dragomirești.

din Mănăstirea Dragomirești

STADIUL LUCRĂRILOR

„În momentul de față lucrăm la bolți, la demisol. Se lucrează la biserica de subsol. Am făcut cofrajele, se leagă fierul și sperăm ca până de Sf. Ilie să turnăm plăcile. Avem o echipă foarte bună de muncitori, care lucrează zilnic.

Piatra de temelie s-a pus în 2008 de către ÎPS Justinian, dar un an am stagnat pentru că a fost partea de obținere a documentelor necesare. Cum o să fie biserica? Jos, la subsol, va fi biserica, aparent din cărămidă, ca și la Catedrala Episcopală din Baia Mare. Partea ce iese din pământ va fi placată cu piatră, până la o cotă de aproximativ 4 metri. Iar apoi va fi turnată o placă și va fi biserica din lemn în stil maramureșean.

De ce a fost nevoie de încă un spațiu de rugăciune? Va fi o biserică mai mică și mult mai ușor de încălzit pe timp de iarnă. Iar acum, după noua tehnologie, se prevede un demisol sau subsol. Iar acest spațiu va fi mult mai potrivit, mai ales pe perioada de iarnă.

Lucrările efective la construcție au demarat anul trecut. Mai bine de un an a durat până am obținut toate aprobările. Acum am demarat lucrările și, dacă ne ajută Bunul Dumnezeu, sperăm ca până de Sf. Ilie să ajungem la cota zero. Zilele acestea ne vine cărămida. Sperăm ca anul acesta să ajungem la al doilea planșeu.

Apoi vom continua. Pentru că noi trebuie să tăiem lemnul după o regulă din străbuni. Vrem să tăiem lemnul ca mai demult, să îl tăiem când nu are sevă și să-l aducem. Dacă tot o facem tradițională, vrem să urmărim și toți pașii din bătrâni în ceea ce privește construcția unui lăcaș din lemn”.

Protos. Perța Sofronie,
starețul mănăstirii.

Străjuită de o poartă maramureșeană și urcată pe un Deal, care o ferește de forfota lumescă a drumului județean, Mănăstirea Dragomirești este un tărâm de liniște, credință și speranță.

Credincioșii care urcă „mica Golgotă” și ajung în pragul bisericii de lemn, sunt întâmpinați cu căldură de obștea călugărească, formată din 3 suflete și de starețul Protos.

Sofronie Perța, care povestesc agale, cu modestie, o istorie încărcată de suferință și totodată de bucurie. Mănăstirea este vestită pentru icoana făcătoare de minuni care o înfățișează pe Maica Domnului cu pruncul în brațe. O icoană atipică, în care, unul dintre picioarele Mântuitorului este de fapt o ...mână, fapt nemaîntâlnit în iconografie. Mai mult, icoana a scăpat neatinsă dintr-un incendiu devastator și continuă să înfăptuiască minuni pentru credincioșii care îngenunchează în fața ei.

Mănăstirea Dragomirești a fost reînființată în 1990, și are hramul „Sfântul Prooroc Ilie” (20 iulie) și „Nașterea Maicii Domnului” (8 septembrie). Biserica veche

de lemn a fost clădită în sec. XVIII (1722), și mutată la Muzeul de la Herăstrău - București. Biserica nouă, a doua, a fost construită ca vatră de mănăstire în locul numit „Valea Prihodiștii” de monahul Pimen Moldovan, între 1926 și 1927, dar a fost mistuită de foc în 1949. A treia biserică din lemn a fost ridicată la „Arinii Runcului” în vatra satului, prin sânguința preotului Codrea Nuțu și a sătenilor, între anii 1951 și 1957 (Monumente, Cluj-Napoca, 1982). În jurul acestei biserici se constituie obștea călugărească (1990), încheagată de ierom. Sofronie Perța din mănăstirea Toplița. Arhitectura și decorațiile sunt simple, biserica este nepictată. Casa cu paraclis este clădită în 1993, iar icoana de lemn din sec. XVII a Maicii Domnului cu Pruncul a fost descoperită în cenușa incendiului din 1949, considerată făcătoare de minuni.

Protos. Perța Sofronie, starețul mănăstirii, spune că: „icoana a rămas intactă de la incendiul din 1949. Se văd urme de foc, dar a scăpat neatinsă. Se știa dinainte că e făcătoare de minuni. Însemnări despre icoană avem de pe vremea părintelui Pimen Moldovan. El a adus-o la Dragomirești și prima dată a înființat o capelă în Dragomirești.

În jurul lui 1910 a venit aici. Eram sub greco-catolici. A venit, s-a instalat aici cu delegație de la Mitropolia Sibiului.

Am avut cazuri de vindecări, cu date concrete, dar nu le publicăm, n-am făcut caz de lucrul acesta. Am avut câteva cazuri deosebite și mărturisesc oamenii cu limba lor. În 1936, în ultimul inventar este menționat că icoana are 600 de ani, apoi în „Renașterea” de Cluj din ‘31-‘32, cel care vorbește în presa vremii, se vorbește de icoana veche de 600 de ani”.

Cum biserica veche este degradată din cauza vremii și vremurilor, anul trecut s-a demarat un proiect curajos de construcție a unei noi biserici și a unui altar de vară, un proiect inedit, realizat de arhitectul Cardoș, care a gândit proiectele mănăstirilor Săpânța și Bârsana și a Catedralei „Sf. Treime”: „Anul trecut s-a început construcția bisericii mănăstirii, un proiect foarte frumos. Va fi placat pe interior cu cărămidă și pe interior cu piatră de râu. Va fi o biserică la demisol pentru iarnă, iar la cota zero va porni biserica de lemn care va avea 40 de metri înălțime.

Actuala bisericuță rămâne. Am acoperit-o cu draniță, dar bârnele sunt cam mâncate de vreme. 40 de ani a stat nefolosită și s-a degradat.

Altar de vară nu avem, în proiect este prins. Și printr-o pasarelă din biserică se face legătura cu altarul de vară”.

Din păcate însă, proiectul înaintază destul de încet din cauza lipsei de fonduri. Cei care doresc să sprijine acest proiect o pot face în contul IBAN RO75BRDE250SV02497972500 deschis la BRD Dragomirești.

Știri pe scurt

Duminică, 6 Mai, P.S. Iustin Sigheteanul a liturghisit și a predicat în Catedrala din Carei, la împlinirea a cinci ani de la sfințirea acesteia.

Sâmbătă, 5 Mai, P.S. Iustin Sigheteanul a târnosit biserica de lemn a Schitului "Sf. Arhidiacon Ștefan" – Luna Seș, Prot. Oaș. A liturghisit și a predicat. În cadrul Sf. Liturghii a fost hirotonit întru preot slujitor la acest sfânt altar diaconul Nicolae Robaș. Pentru contribuția și vrednicia acestei biserici, Primăriei și Consiliului Local, precum și Consiliilor Parohiale ale celor trei parohii din Orașul Negrești-Oaș le-au fost oferite diplome de vrednicie. La final a fost sfințit și noul clopot al schitului.

Joi, 3 Mai, P.S. Iustin Sigheteanul a slujit în sobor de arhierie la Mănăstirea Lainici, cu ocazia sărbătoririi Sf. Cuvios Irodion. Cu acest prilej, I.P.S. Mitropolit Irineu al Olteniei a organizat un pelerinaj cu moaștele Sf. Ierarh Calinic de la Cernica. Cuv. Irodion, trăitor în urmă cu mai bine de un secol în Mănăstirea Lainici a fost duhovnicul Sf. Ierarh Calinic de la Cernica, care a păstorit peste întreaga Oltenie.

Duminică, 29 Aprilie, P.S. Iustin Sigheteanul a liturghisit și a predicat în Parohia Strâmtura Prot. Sighet. În cadrul Sf. Liturghii a hirotonit întru diacon pe teologul Nicolae Robaș.

Martți, 24 Aprilie, de sărbătoarea Sfântului Iosif Mărturisitorul, P.S. Iustin Sigheteanul a liturghisit și a predicat la biserica maramureșeană „Sf. Iosif Mărturisitorul” din Baia Mare, cu ocazia hramului. La Sf. Liturghie a asistat și I.P.S. Arhiepiscop Justinian.

Luni, 23 Aprilie, P.S. Iustin Sigheteanul a târnosit biserica Spitalului Orășenesc Borșa, cu hramurile: „Sf. M. Mc. Gheorghe și Sf. Mc. Pantelimon”. A liturghisit și a predicat. La sfârșitul Sf. Liturghii a oferit distincția „Act Ctitoricesc” Preotului slujitor Andreica Maftai și Primarului Orașului Borșa, Stețco Cornel Remus, și diplome de vrednicie binefăcătorilor. Primarul a conferit P.S. Iustin Sigheteanul titlul de Cetățean de onoare al Orașului Borșa.

Curs de formare „Alege Școala!”

Pr. Florin Stan
Formator – Proiectul „Alege Școala!”

La Mănăstirea Sf. Ana-Rohia a avut loc cel de-al 9-lea Curs de formare organizat în cadrul Proiectului „Alege Școala!” pentru preoții din Episcopia Maramureșului și Sătmăruului. La acesta au participat 13 preoți și o profesoară de religie din Protopopiatul Carei. În cadrul cursului au fost prezentate mai multe teme privind pastorația și catehizarea tinerilor: locul și rolul copiilor în Biserică, modele misionar-catehetice în Biserica Ortodoxă contemporană, etapele de dezvoltare morală a copiilor și a tinerilor, modalități de cultivare a motivației creștine a copiilor și a tinerilor.

De asemenea, au fost discutate și aspecte organizatorice privind taberele de vară, concursul de creație și activitățile catehetice pe care preoții cuprinși în proiect le desfășoară.

DE MARAMUREȘ
Gazeta

Baia Mare, Bd. Traian 23/9
Tel. 0728-836 348, 0362-401 332
fax 0362-401 331
www.gazetademaramures.ro

Fondator
Dan **PĂRCĂLAB**

Director general
Ioana **LUCĂCEL**

Coordonator de proiect
Mircea **CRISAN**

IT/DTP
Ada **FONAI**

Colaboratori
Pr.dr. Cristian **Ștefan**
- consilier cultural
Pr.dr. Augustin **Vasile**
- vicar administrativ
Protos. drd. Casian **Filip**
- eclesiarch al Catedralei
Episcopale „Sfânta Treime”
Ierodiacon Teodosie **Bud**

DEZACORDUL dintre legea duhului și legea trupului

„Dar două suflete trăiesc în mine
Și a se împăca nu pot nicicum.
Unu-i aprins ca patima iubirii
Și năzuiește însetat spre lume,
Al doilea însă ar ieși din trup cu totul
Ca dincolo de nori să se avânte”.

(Faust, Goethe)

„Căci nu fac binele pe care îl voiesc,
ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvârșesc. (Romani 7, 19).

De foarte multe ori în viața noastră întâlnim acest fenomen, îl trăim în sufletele noastre; ne dorim să facem doar bine, dar realizăm cu stupoare că săvârșim răul pe care de fapt nu vrem să-l facem. În acele momente de confuzie, îndreptățiți de situație, ne întrebăm: De ce? Cum este posibil ca eu să vreau să fac binele, dar „ceva” mă reține, ca până la urmă să fac răul pe care nu-l doresc.

Sfântul Grigorie de Nazianz explică acest fenomen în învățăturile sale, susținând că în om există „două minți”. Prima este „mintea duhului”, care are ca țintă Lumina lui Dumnezeu, îngrijindu-se în permanență de mântuirea sufletului.

A doua este „mintea trupului”, care aduce dezbinare și dezordine în lumea lăuntrică a omului. Aceasta caută să-l tragă pe om în negura păcatului, veselindu-se de plăcerile lumii acesteia și îngăduind diavolului să înlănțuiască sufletul omului. „Mintea trupului” acționează după bunul ei plac, nesocotind și încălcând voința și drepturile pe care le are „mintea duhului”, încercând prin aceasta să o desfințeze. Caută în tot ceea ce face să lipsească sufletul de pacea lăuntrică, „tocmindu-se” cu diavolul pentru sufletul nostru, precum a negociat Iuda cu arhierul Caiafa: „Ce vreți să-mi dați, și eu vi-l voi da în mână?” Iar ei i-au dat treizeci de arginți (Mt. 26, 14-16).

Sfinții Părinți învață că diavolii îi atacă pe toți oamenii cu o furie înspăimântătoare, născocind o mulțime de practici perfide

care să-i ajute în realizarea planului lor, adică îndepărtarea omului de Dumnezeu. Aceștia atacă sufletul omului pentru că îl urăsc și nu pot suporta slava care îi așteaptă pe cei vrednici în Împărăția lui Dumnezeu. Cu toate acestea, când omul se înarmează cu scutul și spada rugăciunii, lupta devine mai agresivă, dar victoria omului este de necontestat. De aceea, Sfântul Nichita Stephatos spune că omul care se roagă atrage mânia demonilor care „scrâșnind dinții, întind în aer cu sânguină împotriva celui înțelept, plase încălțite ale răutății lor”. Din această cauză, întotdeauna când ne pregătim să ne rugăm, imediat se pregătește și diavolul să atace sufletul nostru.

Dar oare de ce Dumnezeu îi permite celui rău să ne supună la atâtea ispite? În primul rând, diavolul fiind o existență concretă, o persoană particulară, el are libertatea sa proprie, iar Dumnezeu respectă chiar și libertatea acestuia. Pe lângă acest aspect, Dumnezeu îi îngăduie diavolului să ne atace, pentru ca noi să ajungem să distingem virtutea de păcat, să o dobândim cu trudă și să o prețuim la adevărata ei valoare, iar în viitor să nu o pierdem.

Diavolul se folosește de „mintea trupului”, care ne tulbură pacea lăuntrică, pentru a ne face ostateci propriilor noastre plăceri. „Mintea duhului”, care se îngrijește de mântuirea sufletului și „mintea trupului”, direcționată și educată direct de diavol, se

luptă pentru stăpânirea noastră, provocându-ne o permanentă luptă lăuntrică: „fiindcă trupul pofteste împotriva duhului, iar duhul împotriva trupului; căci acestea se împotrivesc unul altuia, astfel ca voi să nu faceți ceea ce ați vrea” (Gal. 5, 17).

Dacă „mintea trupului”, care este cunoscută prin: „desfrânare, necurăție, nerușinare, idolatrie, vrăjitorie, dușmănie, certuri, gelozii, întărâtări, gâlcevi, dezbinări, erezii, invidii, ucideri, beții, chefuri și cele asemănătoare acestora, asupra cărora vă preven-ășa cum v-am mai prevenit-că cei ce fac unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu” (Gal. 5, 19-21), pune stăpânire pe om, atunci acesta este „în agonie” (Gabriel Marcel, filozof francez), în decădere, în moarte clinică din punct de vedere duhovnicesc, și trebuie resuscitat, trebuie reactivat spiritual. Dar, dacă omul este stăpânit de „mintea duhului”, care este „iubire, bucurie, pace, îndelungă răbdare, bunătate, facere de bine, credincioșie, blândete, înfrânare, curăție” (Gal. 5, 22-23) atunci înseamnă că aparține lui Hristos pentru că „cei ce sunt ai lui Hristos Iisus și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftetele” (Gal. 5, 24).

Pr. dr. Dinu Horațiu Brici
(Schitul „Sf. Trei Ierarhi” – leud)

Hristos a plecat la cer pentru a rămâne cu noi

Mergând spre mormântul unde a fost pus Hristos, femeile mironosițe și-au pus întrebarea: „Cine ne va prăvăli nouă piatra de pe mormânt?” Pornind de la această întrebare, pentru noi ceilalți întrebarea capitală a fost: „Cine ne va prăvăli nouă piatra de pe taina morții? Cum vom afla și ce vom afla despre moarte? Ce vom afla că este dincolo de moarte?”. Prin Învierea Sa din morți, Mântuitorul a dat răspuns la marea întrebare: Hristos a prăvălit piatra de pe taina morții și ne-a dezvăluit ce este cu noi, ce este cu viața noastră, ce este cu moartea noastră. Vreme de patruzeci de zile după Înviere s-a arătat Apostolilor și altor ucenici ai Săi, care au putut să-l vadă și cu care a stat de vorbă. Patruzeci de zile, deci, a rămas în preajma lor, iar după patruzeci de zile a trecut dincolo. S-a înălțat la cer.

Despre faptul Înălțării la cer ne vorbesc doi dintre evangheliști, Marcu și Luca. Nici unul dintre ei nu ne spune însă, de ce Mântuitorul s-a înălțat la cer după patruzeci de zile. De fapt, nu acest aspect este cel mai important, ci că în aceste patruzeci de zile Mântuitorul a făcut, într-un fel, cu ucenicii Săi, recapitularea întregii Sale învățături în lumina Învierii. Era la sfârșitul misiunii Sale. Împlinise totul. Spusese tot ce avusese de spus. Lăsase, prin urmare, învățătura precisă despre Dumnezeu, despre nemurirea sufletului, despre Judecata de apoi, despre om, despre cum trebuie să-și trăiască viața pe pământ, despre cum va avea de dat socoteală în viața veșnică.

În al doilea rând, făcuse totul ca să-și dovedească și prin fapte învățătura Sa, așa încât, la un moment dat, a putut spune fariseilor: Dacă nu credeți cuvintele Mele, credeți în faptele Mele, credeți în ceea ce vedeți, în ceea ce cade sub simțurile voastre. În acestea nu puteți să nu credeți, fiindcă faptele se impun prin ele însele. Prin urmare făcuse și toate faptele (vindecări, învieri din morți etc.) care să-i adeverească și să-i probeze învățătura Sa.

Mai mult de atât, a avut nevoie de aceste zile pentru a se încredința că Apostolii și

ucenicii Săi au priceput bine faptul Învierii Sale. Trebuia să se asigure că ei vor face din Învierea Sa temeiul învățăturii lor, temeiul propovăduirii lor creștine.

Prezența lui Dumnezeu în lume, prezența lui Hristos pe care Îl știau acum ca Dumnezeu, fiindcă Îl știau înviat, îi ținea într-o permanentă tensiune. Apostoli și ucenicii Săi trebuiau eliberați de această tensiune, pentru ca să rămână cu credința în El și, în numele credinței, în totală libertate, să propovăduiască învățătura Lui.

Cei doi evangheliști amintiți istorisesc evenimentul Înălțării la cer, dar foarte pe scurt:

„Deci Domnul, după ce a grăit cu dânșii, S-a înălțat la cer și a stat de-a dreapta lui Dumnezeu” (Marcu 14, 19);

„Apoi i-a scos afară din cetate, până la Betania și ridicându-și mâinile i-a binecuvântat și când îi binecuvânta a început a se îndepărta de ei și a se înălța la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare” (Luca 24, 50-52), ceea ce înseamnă că i-a luat prin surprindere, părăsind pământul și dispărând în înălțimi până la care ochii lor n-au mai putut pătrunde.

Dar de ce a plecat prin Înălțare? Răspunsul și argumentul cel mai puternic este că

dacă Hristos ar fi murit ca orice om și ar fi fost îngropat în pământ, ucenicii ar fi fost tentați să se îndoiască de Învierea Lui, iar atunci s-ar fi îndoit și de dumnezeirea Lui. Acum, văzându-L înălțându-se, nu mai puteau să se îndoiască, fiindcă acum nu mai murea. Nu mai intra sub pământ. Acum se înălța sub ochii lor. Rămânea viu pentru totdeauna. Pleca din lumea aceasta în văzul tuturor, având mărturia tuturor ucenicilor despre această plecare.

Isus Hristos trebuia să se înalțe și era logic să plece din lumea aceasta prin Înălțare, pentru ca să rămână în ea. Oricât de paradoxal ar părea, Hristos a plecat așa cum a plecat, pentru ca să rămână. Dacă ar fi murit, era plecat definitiv, însă plecând în felul acesta, rămânea, nu pleca. Hristos a plecat în felul acesta ca să rămână viu. De aceea, Apostolii L-au și simțit în toată viața lor și în toată propovăduirea lor, L-au simțit alături de ei, L-au simțit viu, au simțit cum îi ajută.

De aceea și noi, știindu-L înălțat, ne adresăm Lui ca unuia Care este viu, Care a rămas viu în vecii vecilor, ca unuia Care ascultă, aude rugăciunile noastre și ne poate răspunde, rămânând astfel faptul Înălțării în logica desfășurării Mântuitorului Hristos pe pământ.

Pr. Dr. Cristian Ștefan

Acest material este publicat în cadrul proiectului „Gazeta de religie și spiritualitate ortodoxă” derulat de către Episcopia Ortodoxă a Maramureșului și Sătmarului în parteneriat cu GAZETA de Maramureș, cu sprijinul financiar al Consiliului Local și a Primăriei municipiului Baia Mare, prin programul de finanțare nerambursabilă în anul 2012.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a finanțatorului. Acest material se distribuie GRATUIT.